

Силка А.С.

ФОРМУВАННЯ ГУМАНІСТИЧНОЇ СПРЯМОВАНOSTІ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ПЕДАГОГІВ НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСВІДУ

Наростання глобалізаційних процесів у освіті, розширення інформативності усіх сфер діяльності людства, приєднання вищої освіти України до Болонського процесу викликало потребу щодо вдосконалення комунікативної підготовки у вищій освіті, насамперед, у підготовці інженерно-педагогічних кадрів. Однак, поза увагою дослідників ще залишаються питання використання історично-педагогічного досвіду для формування гуманістичної спрямованості спілкування майбутніх інженерів-педагогів.

Гуманістична спрямованість педагогічного спілкування вимагає формування у майбутнього інженера-педагога здатностей до «створення умов для особистісної самореалізації, формування людяної, щирої, доброзичливої, милосердної особистості» кожного учня ПТНЗ.

Дослідивши історичний аспект даної проблеми, можна стверджувати, що, незважаючи на досить складний шлях розвитку педагогіки як науки, гуманізм у відносинах педагога і учня завжди знаходив собі послідовників.

З метою виявлення ставлення студентів до використання історично-педагогічних джерел у навчанні педагогічній комунікації ми поставили 162 студентам 4 курсу Української інженерно-педагогічної академії такі питання: «1. Чи вважаєте Ви гуманність необхідною якістю спілкування педагога з учнями? 2. Що, перш за все, впливає на формування Ваших гуманних якостей до спілкування? 3. Чиї погляди щодо гуманності спілкування справили на Вас найбільше враження?»

98 % респондентів підтвердили необхідність гуманістичної спрямованості педагогічного спілкування. На жаль, досить незначна частка (3,7 % опитаних) показали, що отримали знання, які вплинули на формування їхніх гуманних якостей до спілкування, з творчості мислителів та педагогів минулого. У той же час, 22,8 % студентів взяли за зразок гуманістичну спрямованість до спілкування у педагогів, але це число у 3,5 разів менше, ніж кількість студентів, на формування гуманності спілкування яких позитивно відобразилися добрі стосунки з рідними та друзями.

Опитування за третім питанням засвідчило, що всі респонденти знайомі з поглядами на сутність та характер стосунків між людьми багатьох видатних людей, а саме: з поглядами Г. Сковороди – 17,1 %; Т. Шевченка – 15,4 %; А. Макаренка – 14,5 %; Сократа – 12,2 %; В. Сухомлинського – 11,3 %; Аристотеля – 11,1 %; Платона – 5,5 %; М. Ломоносова – 5,1 %; Конфуція – 4,7 %; інших назвали 3,2 % опитаних студенти.

Теоретичні положення і фактичний матеріал з даного дослідження втілено у розробку рекомендацій для викладачів психолого-педагогічних дисциплін програми підготовки інженерів-педагогів, які включають пропозиції щодо застосування історичних матеріалів педагогічного спілкування у лекційних, практичних заняттях, самостійній навчально-пізнавальній та науковій роботі студентів.

Робота виконана під керівництвом доц. кафедри ПМПН Лисенко С.А.